

ШЫҢ

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди Сөвединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

1967 ч.
ИЮНЬ
4
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 130 (6767)

Өртээ 2 көп.

ЧАЙГЫ СПОРТ

Совет кижиниң культуруг амьдралымын, кадык шымык болурунун үдүшү кезээ спорт болгаш күш-култура — юбилейге белгиледе база бир чутуга чери ээлер турар. «МАССАЛЫГ СПОРТ МАРҢЫДААЛАРЫН, ТӨӨҮЛҮГ ЧЕРЛЕРЖЕ КҮШ-КУЛТУРА ПОХОДТАРЫН, СССР-НИҢ УЛУСТАРЫНЫҢ СПАРТАКАДАЛАРЫН БОЛГАШ ОСКАДА ОЛ ЫШКАШ ЧҮҮДЕРНИ ЧОРУДА» деп, СЭКП ТК-ның «Октябрь» журналында айтып турар.

Бистин республиканың спортчулары юбилейге чымдык спортчу чайгы багыт эгезден. Май биринчи болгаш Тывага хушунуң байырлаалары районнарга-даа, хоорайларга-даа массалык спортчу маргыдааларын эгезин салган. Сарыг-Сенке мотокросс, бут бөмбүңгө чөмшөн ат даш, эл-хууунуң маргыдаалары болуулан. Оон улаштыр РСФСР-ның улустарының IV Бүгү-росей спартакиадада күш-култураның эге организациаларында эгелеш, районнарга, советтерге эл республиканың намысдалыгы болган. Чүгө Кызылга болган спартакиада маргыдааларына бешин дика хей кижилерниң кызыгы, аңаа баг пагары, теннис ойнаагы даш черелер, мурунда бистин республикага, ылангы көрө черлерге шоогу негизин турган хевирлерин киргени чайгы спорттук хей кижилер болгаш аям-бүрү хевирлер апарганын херечелен турар.

«Күш-култураны болгаш спортту улам ыңай сайыраптайгылар талаш-биле хемчегер дугайында» СЭКП ТК-ның болгаш СССР-нің Министрлер Чөвүлелиниң 1966 чылда хуузаган докталамына дүштүр бистин республикада күш-култура болгаш спорт, оларнык дери-херекселер ээлер калбары. Мурунда районнар төптөрине, хоорайларга, колхоз, совхозтарга, бүдүрүгелерге чок тургулаан чаа хевирлер, секциалар ам бар апарган. Спортче чоңу хараа тудар талаш-биле Барым-Хемчик, Эрзин районнар, Барым-Хемчик районун «Болымын», Улуг-Хемниң «Күш-ажылчы хосту» колхозтары Ак-Довурак, Кызыл ээлер энес ажылдары кылган.

Массалык спорт болгаш күш-култураны калбартырынга, аям бүрү маргыдааларын, походтарын, тураларын чорударына чайгы үе кайгамчык таарымчалыг. Спорттук кымык хевирлер — амылаары, конькалар, хоккейлер ышаш хевирлерден өскөсөн шунтузун чайгы үеде чорудуп болур.

СЭКП ТК-ның болгаш СССР-нің Министрлер Чөвүлелиниң докталамына дүштүр ээлер хей черлерде спорттук болгаш күш-култураның тураларын материалдык базалары тургустуруп, бөдүн стадионнар, спорт шөлүгөштери кылдырган, спорттук дери-херекселери ээлер. Хей сайыраптайгы спорт удурустуларын санааска бешин, күш-култураны болгаш спортту удуруту башкарап атыгы ажылдакчылар чүгө районнарга энес, харык улуг бүдүрүгелерде, совхозтарда бешин бар апарган. Активни терселерин, судьяларын, инструкторларын салы өскөн.

Чымдык байдалар турар-даа, спорт болгаш күш-култура херо, ылангы чайгы спорт чоруп негизинде чедир калбарына, оң массалык чоруп шоогу үеде турары баштайгы спорт маргыдаалары болгаш спартакиада көрүзүп турар. Би-Хем, Таңды ышаш улуг районнар, Хову-Агес суур спартакиадада командалар чорутуулан чүгө өскө-биле таймырлар болуп. Чымдык районнарың командалары душ болуп четкелетинген, спорт херекселери чок келгезден.

Спортменнериң мергезинде бедилери, разрядтары болгаш аттарын чедип алары спорт маргыдааларың кол соругаларың билгезден. Билчээ-даа күш-култураны улуг, амык кижилер массалык-биле кыл, күш-шылдыгар, кадык-шымык болурунга ажылгаан турары ылангы чайгы үеде чедип алары көчүрү чутуга. Бистин бир эң хожудан турар талашы мында. Бүдүрүгелерге гимнастика, өөредиле черлеринге ортенин сарыда, массалык хевирлер спорттарың кижилерин чааа турары, бир, ийи хушунуң походтары, туралар ам-даа калбарыан. Ылангы көрө черлерде спортка киркип турарлар мурундагы-ла кижилер болуп турар. Чымдык албан организациаларда, колхозтарда, совхозтарда, суурларда-хөк бөмбүңгү шөлү, теннис стоу, баг кагар чер даш черлерин бөдүн дери-херекселери бешин чок. Олар чер болгана турар ужуруг.

Мурунда чымдарың кижилерден алмрга, бисте хожудан турар спорт хевирлери ам-даа хей. Соогу үеде сутта иштери, массалык чадаг чарыш, аты чарымы, ча адары, туристтик походтар, чадаг төгө спорту, боодага болгаш өскө-даа о чергелер, улуг дери-херекселер негесер, хей кижилер киркип болур ындар хевирлери көрө-даа черлерде, хоорайларда-даа четтес амькалган турар беш. Ол ышкаш, спорттук массалык хевиринге оолдар болгаш уругалар хей киркип турар болза-даа, олардан шилтинген командаларын тургусайн, улуг маргыдаалар организациаларын турар беш.

Устуде демделген фактылар болза спорт болгаш күш-култураның кижилерин, патриотчу, дадыктырычы улуг ужу-хуузаган бистин күш-култура, комсомол, профсоюз организациалары, бүдүрүгелер удурутуларын, эки-тура спорт нитизиндеги ам-даа четтес үнелеш, оң массалык болурун башкарап атыгы маргыдааларын, ужурамынгаларын кошпак организациаларын турары көрүзүп турар. А СЭКП райкомнары, партия комитеттери болгаш эге организациалары бо чутуга херекти тодаргай удурутуга-биле хандырбай турар.

Чайгы массалык спорт бистен хойну негер турар. Колхозтарга болгаш совхозтарга майкалар, малчынар ладымынга белгеле, дыштангыла хушери, ылангы ийи дыштангы хуше шылачыга, байыраа хушери, амык сөвүлдү хостуш шаг амыкчы чок ортузунга спортту болгаш күш-култураны калбартырынга болуулар-ла догузу-биле амькалган турар массалык спорт-биле, аям-бүрү маргыдаалар-биле амькалган турар ужурау. Ону чедип алар даш, бирги элечтеге, күш-култураның эге организациаларында республиканың спорт чөвүлелине чедир, эки-тура спорт нитизиндеги, ДОСААФ организациалары, турал талаш-биле амькалган болуулар профвалде, болгаш комсомол организациалары-биле кады хей болгаш боттук амькалдары чорудар ужуруг. А партия организациалары, совет органдары спорт хероң хүй бүрү удуруту, ону эргелен башкарып турар черлерде, кижилерден негеден күптедире чутуга. Чүгө мындык байдалды чедип алганмыста юбилейлик чымдык чайгы спортту баууу массалык болгаш организациалык болур.

САЛАНГҮЖЕ АЯН-ЧОРУК

КАБУЛ. СЭТА-ның корреспонденттери А. Ступак биле А. Петров оларнык дамылып турары болза: Июнь 2-де СССР-нің Дээди Сөвединин Президиумунун Даргазы Н. В. Подгорный болгаш ону улеп чорур кижилер Кабулдан Саланг артка чедир оруткап аян-чорук кылган. Ол орутку Совет Эвилелиниң техникти деткимчези-биле туткан.

Ол аян-чорукка хушунуң совет аалчыны Афганистаннык премьер-министри М. Х. Мейвандал болгаш министр-чөвүлекчи Яфали улеп чорган.

Саланг артка Н. В. Подгорный ол оруктун чөгүмчүлүгүг ажылын хандырып турар совет болгаш афган тускай ортенилер-биле ужурашкан.

Хей-ниги амыклар министр Маса совет аалчыларга байыр чедирген. Шаанда Афганистаннык согу болгаш муруну мокуллары кижилер эртин шыдаас дагларга үзе кирдирген турган. Ам ол мокуллары амык үениң

болбааырагдай автомобиль оруту харылаштырып турар болган. Бо орутку кайы хире калбаа-биле ажылап, чурттуң амьдралыңа оң ойнар турар чутуга ролюн дугайы Маса чутулаан. Бо үеде пассажирлердин болгаш аям-бүрү чүктетери чүдүрген 700 автомашиналар хун бүрүде Саланг арткап эртин турар болган. Афганистаннык транспорт четкиниңге Саланг арткап эртен оруткуң ролюн чагыс ол чутуга четкири-биле айтып турар-дыр. Эртен кызын агаар-бойдустан онза таарымча чок байдалары болгаш хар кылын дүңгө туражок, орук соксаал чокка ажылдап, аңаа шимчөөшкни чагыс-даа хун соксаан дээрин министр демделген.

Чугаазының түнелелине министр ол кайгамчык орук деришкенин тургузарыңа идеялик деткимчези даш Совет Эвилелине өөрүп четкиришкенин база катан илергейден. Совет аалчыларың баргылаан

суурларың болгаш хоорайларың чурттакчылары байырлыг совет улустун төлөөлеринге чурктиң ханымыңдан ийи байыры чедирип турган. Чалыкар хоорайга чурттакчы чон Н. В. Подгорныйн димиттиң адыш чаксашыны болгаш афган, совет улустарының байырлыгы алдар болдурган йөрөөдөр салымчыны-биле уткан. Беседаның түнелелине хоорайны чурттакчылары чурттуң согу районунары-биле дүрген болгаш таарымчалыг харылаан тургускан ол оруктун дугайын улуг өөрүшкү-биле чутулап турган.

Совет аалчылар Кабулга эеп чоруп ора наймысдалык чурттакчыларының дыштангы чери—Истафке доктаган. Аңаа премьер-министр Мейвандал Н. В. Подгорныйга болгаш ону улеп чорур кижилерге алдар болдурган эртенги шайлааны тургускан.

Хунуң ийги чартында совет аалчылар Кабулга эеп келген.

УЛУГ ОКТАБАРЫНЫҢ 50 ЧЫЛЫНГА

Хоочун заводта

Тываның хоочун бүдүрүгелеринин бирээни — Кызылдың алты заводу Октябрың Социалист Улуг революцияның 50 чыл оюнга алдар кылдыр алган социалистик хуузагыни доктаамап күүседип турар.

Мурунда айларда ышкаш, эртен май айның бүдүрүгелеринин завод коллективни база ажур күүсеткенер. Нити продукция бүдүрүгенин май айла планын 130,3 хууга күүсеттинген ай төнтүзүнө илерер келген. Бо айла пландан ажыр 310 эжеш килес ийилери, 936 эжеш хөк ийилери, 214 муң десимтер көмдөк кылган барзынын завод булдурун.

Юбилейге алдар болдурган социалистик чарыштын муруну одурунда килес ийи салымчыларының Полина Казанцевага удуруган бригаданы, Василий Иванцевтиң начальниктен турары ийи өйүктүлериниң чеги, Елена Магданың баштап турары хевирлекчилер чеги, ийи кылдыр пехтин Тамара Бекмаевага, Варвара Марковага баштапкан белеткчилер бригадалары, Ангелина Спирина удуруган быжыкчылар бригаданы мурунку одуругда чоруп турар.

Майнык планың даалганы ажур күүседиринге заводтун механизаторлары улуг ролду ойноон. Олар бүдүн ай дургузуда бүгү механизаторлар урушкенин болгаш узуктелешкени чокка ажылдарын хандырган.

Бо айла шылгарар үнген шалымчы ажылчынар дыка хей. Оларнык иштинде ай планын 150 хуу чедир күүсеткилен ажылчынар — коо ийи кылдыр бригадала Григорий Иванович Гавриленко, ажыкты кылычы Дмитрий Владимирович Бескровныйн оналдап демделеп болур.

Куш-ажылчы чедишкенин

Чөөн-Хемчик районда СЭКП-ның XXII съездин атыг совхозта Ондар Бомбуштай баштаан удуру бригадалары Октябрың Социалист Улуг революциянык чарык чус чыл болур оюнуң байырлыгы күш-ажылчы чедишкенин-биле уткуур даш, кызылмайга ажылдап турар. Совхозтун төп салбырында Сат Доржууну УАУР-тун турары бирги туугу аэнозу дөрт аал-ишти чурттаар чурттага бажының туудун кыска хуусаа иштинде бүрүн тууду доозары-биле шудуру ажылдап турар. Звенонуч хоочун бажыныңар Монгуш Дилгиз, Долаан Пирин, Кара-оол Дугар-оол онашкан ажылын хүй-бүрүде 120, 130 хуу күүсетип турарлар.

Совхозтун 30 автомашына кирер таарымнык фондустарын салып дооскаш, хавазын салып агейлер бергенер. Монгуш Болуп-оол, Сарылар Уртун-Назын, Сат Эзир-оол суугар хуузе 3 кубометр даш салыр турган, 3,5—4 кубометр чедир салып турарлар.

Монгуш Очур-оолдун удуруту турары үшкү аэнозу малчынарның бажыныңар болгаш калжалары эки шынарлыг кылдыр септел, күш-ажылчы кедүрүшкүнүг ажылдап турар. Мал ажыл-агыйының алдында ажылдап турар аэнозу бажыныңар Донгак Очур-оол, Монгуш Очур-оол, Сат Экзөндөй олар эки ажылдап турарлар.

СӨӨЛГҮ ГЕКТАРЛАР

Республикада юбилейлик чылдың чакы таргалга ам сөвдөп олурар. Мал чешинге тарып чыгыш чылдыг үнүштерин болгаш көк сулаңы санааска, тараа-бобы, кукуруза, картофель, нога культураларындан ам 40 муң гектарны тарымыр арткаш. Бо дээрге сөвдү гектарлар болгаш чакы таргалымы доозарының шимтирлик үези-дир.

Районнара чакы таргалың чоруп турарының июнь 1-ге чедир мэдээзин хуу-биле көргүзүргө мындык:

Районнар	Нити культуралары чашманы
Танды	98,5
Наа-Хем	94,6
Тес-Хем	93,5
Би-Хем	92,9
Нызыл хоорай Сөведи	81,9
Чөөн-Хемчик	77,2
Барым-Хемчик	76,9
Току	76,1
Улуг-Хем	72,0
Эрзин	68,2
Өвүр	66,2
Бай-Тайга	49,4

Республика нитизи-биле 86,3 хуу, оң иштинде колхозтар 83,8, совхозтар 84,7 хуу болган. Нити культураларының иштинде тараа культураларының таргалымын планын 96,4, кукурузаның — 59,3, картофельдиң — 74,8, ногааларының — 30,6 хуу күүсеттинген.

Республиканың кол тараалың черлери болуп Танды, Наа-Хем, Би-Хем районнар чакы таргалыны организациалык чорудуп, ам тараа культураларының таргалымын планын дооскаш, өскө культураларың планын база доозар чоңуштурулар. Таңды районда «Тилелге» совхозтун тарааымылар картофель биле ногаалардан өскө культураларың таргалымын планын доозуп алганнар. Ол ышкаш «Мегей» совхоз картофельдиң, «Элегес» совхоз кукурузаның өскө культураларың таргалымын бүрүн дооскан.

Чакы хову амькалдары барын тараа районнара ээлер хожудан, ылангы Бай-Тайга район бүгү культураларың таргалымын планын чаа-ла орту кирип алган. Ол ышкаш Барым-Хемчик, Чөөн-Хемчик, Улуг-Хем болгаш Өвүр районнар ам 70—80 хууларда чоруп турар. Бо районнарың амькал-агыйлары суггарылыгы черлерин ыяал-ла суггарган сонда үезин чагад деп сорулга-биле амькал турары көчүрүшкүн. Билчээ-даа суггарылыгы темпин дүргөдөтпөс болган, шаг-үениң байдалы ылангы тараа культураларыңа ам орайап келген болгай. Тараа хамаан чон, картофельдин, ногааларнык олуртулганы июнь 10—15 үезинде доозур ужуруг. Мындагы болганда, үстүнде районнарга суггарылыга кол күшү турган, оң темпин дүргөдөтүп, бүгү суг курлавырын бүрүн ажылдар ужуруг.

Чакы таргалың улуг күш үнер амькал картофель, ногаалар олуртулганы болур. Чүгө дызе аш-чөмниң бо чутуга культураларың таргалымы амькал-агыйлары хей негизинде механизастаттымын, картофель олуртулганы эвези амькал-агыйлар механизастаан, а ногаалар олуртулганы хол-биле чорудар болгаш агротехниканык негеделерин шыңгытып суггарып, суггарылыгы өп-ла дөраан чорудар болганда, аңаа хей күш үнер.

Ам үеде бо культураларың таргалымы амькал-агыйларда бир дөңгө эвес чоруп турар. «Элегес» совхоз картофель олуртулганы 100 хуу, ногааларының 180 хуу күүсетин. Ындагы турда, ногаа амькал чорударыңа улам таарымчалык иштик черлерде турар Чөөн-Хемчик районун «Сүт-Хөл» совхозу ногаалар олуртуп планын чүгө 20 хуу күүсеткен, районнуң оон өскө совхозтары бо культураларың олуртулганы июнь 1-ге чедир бешин эгезелеш. Барым-Хемчик районун «Шк-пээр» совхозу 5 га черге ногаалар олуртуп планын күүседип алган турда, оң ногазы «Барым» совхоз чаа-ла орту эртен.

Моон эл көөргө, республикада сөвдү гектарларнык таргалымын темпин ээлер оюмунал турар-дыр. Чымдык амькал-агыйларда тараа культураларың таргалымын планын амькал күүседип, өскө-биле нити планын дүгөдөтүп, өскө культураларың таргалымын күженишкенин кошкандык турар аян бар. «Тес-Хем» совхоз тараа культураларың планын 110,7 хуу күүсеткен, картофель олуртулганын планын чүгө 26,7 хуу чедирип турар.

Республикада чакы таргалымын планын күүсеттинген культуралар аайы-биле көөр ужуруг. Ол ышкаш күрүңге тараа дундар хуулазген күүсеттинген база культуралар аайы-биле көөр болгай. Ындык болганда, амькал-агый бурду планда кирген культураларың таргалымын бүрүн күүседип болгаш культуралар бурдуңуң эки дүңдүң аштырүп алыр даш демисерин ужуруг.

Моон аңгыда, колхозтарнык, совхозтарнык суурларында болгаш турму чурттакчылар черлеринде өг-бүлө бурду ногаалары болгаш картофель эвезер сорулга салдырган болгай. Бо талаш-биле амькал чымдык черлерде чоруттумай, бажы чамының участоктары эртен чылдарда ышкаш ажылдагымай хевээр артып наар чадаас болуп турар. Сорулга болза колхозтарда, совхозтарда нитиниң ногаа, картофель олуртулганы, оларнык ажаалдазын чорудары-биле чергелештир, колхозчуларнык, совхоз амькалчыларының картофель, ногаа олуртулганыне кирзегенин салыры чутуга. Мону эртен чылдарда ышкаш ала-чайгазлашың-биле эвес, а хей-ниги организациаларнык киржилгези-биле организациалык чорудар ужуруг.

Артак культураларың сөвдү гектарларын бешин шынарлы тарып дооскаш, таргалыңарнык чайгы ажаалдазын организациалык чорудары — механизаторларнык, тарзыларнык дайынчы, дары-болгалык хуулазген өл.

Киевтин ухар-чүлү заводунуң коллективни Улуг Октябрга алдар кылдыр күш-ажылчы бедик көргүзүлгүг ажылдап турар. Чуртка: заводтун эгелдег пегинде. «АН-2» дээр самолөттү эштер тур. Ю. Мосежиктиң фотоу.

ТАҢДЫ РАЙОН МУРУНДА

Курүгеге мал ажылының продуктуларын сатып аларының чарык чыл планының күүсетинип турарын 1967 чылдың июль 1-ниң мэдээзин баууу хуу-биле көргүзүргө мындык:

РАЙОННАР	СУТ	ЭЪТ	ДУК
Танды	104,5	101,5	0,5
Наа-Хем	100,1	76,3	—
Би-Хем	99,9	75,3	2,2
Кызыл хоорай Сөведи	89,8	191,8	—
Чөөн-Хемчик	87,2	69,8	11,8
Барым-Хемчик	82,2	90,6	6,5
Улуг-Хем	76,2	56,5	3,1
Өвүр	73,7	47,5	—
Бай-Тайга	58,4	23,4	6,2
Току	56,7	210,5	—
Эрзин	54,7	75,2	4,1
Тес-Хем	52,1	34,0	1,5
Республика нитизи-биле	89,8	74,2	4,3
Эртен чылдың бо үезинде турган	85,8	50,3	3,1

Бо саннардан ап көөргө, күрүңге сут, эът сазарының чарык чыл планы Танды район ажур күүсеткен, социалистик чарыштың бирги черинде чоруп турар, ол ышкаш сут талашы-биле Наа-Хем, Би-Хем, эът талашы-биле Току районнарың малчынары база чедишкениңг ажылдап турар.

Сут сазарының чарык чыл планы күүсеткен совхозтар: СЭКП XXII съездин алгы «Межегей», «Элегес», «Россия», Эът планы күүсеткен совхозтар: «Көк-Тей», «Тыва», «Өк», «Совет Тыва» болгаш дуржулга станциязы.

ДОСААФ-ТЫҢ VI БҮГҮ-ЭВИЛЕЛ СЪЕЗДИЗИ ДООЗУЛГАН

Армияга, ухар чүгө болгаш флотка дузаларың акти-тура нитизиниң VI бүгү-эвилел съездин дөрт хун уруду-чүлөш, бөдүнүң ажылы июнь 2-де Москвага дооскан. Төп Комитеттин болгаш Төп ревизия комиссиянык отчөт илеткелдерин чуталлашып көргөн, ДОСААФ-тын төп органдары сонгаан.

Съездиниң түнел хуралыңа резолюцияны дүлөп алган. Армияга, ухар чүгө болгаш флотка дузаларың акти-тура нитизини чурттуң камгаларың аргазын быжыктырынга база социалистик Ада-чуртту камгаларыңа ажыкты чоннары белеткээрине моон сонгаар-даа идеялик дузалар ужуруг дээрин ол резолюцияда белгелен турар. ДОСААФ-тын комитеттерини, клубтарыны, эге организациаларың болгаш хей-ниги активни күженишкенин СЭКП-ның XXIII съездиниң шимтирлерин, чурттуң чөгүнү ортузунга камгалал-массалык ажылы улам ыңай акижидер дугайында Коммунист партиянык болгаш Совет чазактын негеделерин күүседирине уладыр ужуруг.

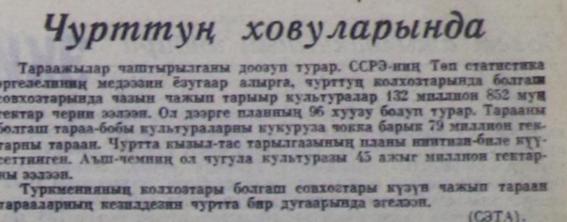
Кол соругалары күүседиринге — амькалчың шериг-патриотчу кижилериниң улам ыңай күштелдеринге, оларнык шериг албанга белеткээрине күжөңгейи мөөнөзүн ДОСААФ-тын эге организациаларыңа сөзү хуузагын. Спорттун шериг-техникти хевирлерин өөренириңге, «Төрөн чуртту камгаларыңа белен» деп комплексинг нормативтерин дүжаарыңа амькалчы калбаа-биле кириштирер ужуруг.

ДОСААФ-тын Уставыңа чымдык өскерилелерин кирир дугайында докталады сөзү хуузап алган. Съездиниң делегаттары СЭКП Төп Комитетинге чагааны улуг кедүрүшкүнү-биле хуузап алган. Комсомол, профсоюздар болгаш өскө-даа хей-ниги организациалары-биле калды шериг билгелерин кол үндөзгөн нитизиниң иштинге шудуру негеделерин, Совет Армияга болгаш Шериг-Далай флотунга төлөптерин белеткээрин ДОСААФ организациалары боттарының соругалары кылдыр көрүп турар дээрин ол чагада чутулап турар.

ДОСААФ организациалары амькалчы чоннары, ылангы амькалчы совет патриотизмин болгаш пролетарск интернационализмин өсүзүп, Коммунист партияны, совет улустун болгаш оон Чепсектиң Бунтериниң алдарык революст болгаш дайынчы чачылдарының өсүзүңа кижилер ужуруг.

Армияга, ухар чүгө болгаш флотка дузаларың акти-тура нитизиниң хей миллион кежиңгелерин боттарының хууралин Коммунист партияны болгаш Совет чазакты дагандыр улам сыйыр каттыгытар, социалистик Төрөн чурттуң камгаларың аргазын быжыктырың бүгү улусту хероңге чаа салымчыны кирир дээрин ДОСААФ-тын VI съездин СЭКП-ның денинч Төп Комитетинге бүтүрүт.

VI съездине сонгуттурган ДОСААФ-тын Төп Комитетиниң пленуму июнь 2-де болган. ДОСААФ ТК-ның дарганы армия генералы, Совет Эвилелиниң Мадыры А. Л. Гетман база катан сонгуттурган. (СЭТА).

Чурттуң ховуларында Тараажылар чаштырылганы доозуп турар. СССР-нің Төп статистика эргезелиниң мэдээни бауууар азырга, чурттуң колхозтарында болгаш совхозтарында чазын чакып тарым культуралар 132 миллион 852 муң гектар черин ээлер. Ол дээрге планын 96 хуузу болуп турар. Тараан болгаш тараа-бобы культураларын кукуруза чокка барык 79 миллион гектары тараан. Чуртта кызыл-тас тарылгалымын планы нитизи-биле күүсеттинген. Аш-чөмниң ол чутуга культуралар 45 азык миллион гектары ээлер.

Туркмениниң колхозтары болгаш совхозтары күзүп чакып тараан тарааларың кезилдегин чуртта бир дугаарында эгелеш. (СЭТА).

—

Октябрийн социалистик Улут революциянын чартык чүс чыл болур өйгө алдар болдурган бугу улустун социалистик чарыкына өвүр районун ажылчы чоннары кирешкен, ажыл-агый болган куурутура тургузушкунун талазы-биле чогуур хуузагаларын алган. СЭП-ини XIII съездинин төөгүлүг шийтирилери амдыралда боттандырып, беш чылдык ийги чылынды өрткен айларында чамдык ажылдарын кылгып чоруткан.

сорулганы малчынар салып алган. Ам 8560 ажыл өштүгү кыргаш, 3 тонна чөөктү күрүгө дужаган. Районун совхоз, колхозтарында чеди кыргызда пунктуларын дериш кылган, оларга 156 хачымы кыргызда аппараттары болган 128 хол хачымы ажылдар, сезонда бир хачыга 385 хой онаажыр кылдыр ажыл-агыйларда планнаан болган кыргыз чидир-биле белеттектинген. Кыргызда пунктуларын чанында хой чуур ванааларын кылгып тургускан, кыргызтыг хойларын дораан чуткан, назыннын, усаазынын, өң-чүзүгүнүн айы-биле ууш, коданнары ажыл-агыйларда планнаттыган.

«Кызыл туку» колхоз кыргызда хой хачылары-биле массалык чоруткан, хуусааны уадып, дүккө уауг чидиргени болдурган. Электри кыргызда аппараттарын долу ажылдар талазы-биле ажыл-агыйларын уауртукчулар, механиктери, зоотехниктери харымсалгалык болур херек. Совхозта болган колхозтарда кыргызда белеткел ажылдарын чоруп турарын талазы-биле район Советинин көдө ажыл-агый талазы-биле доктаамал комиссиязынын хиналазынын түкнелин көдө Советтерин куусомнарын хурааларына болган район Советинин сессия-зынга чугаалак көргөш, белеткел бар чептерин эдеринч хемчеглерин акылдап кылган. Амгы уеде район болган көдө Советтеринин көдө ажыл-агый талазы-биле доктаамал комиссиялары, депутаттар бөлүгери кыргызда белеткелдерин чоруп турарын ургулду хайтаарып, чадарчыларга, зоотехниктерге, механиктерге сумени берип, кыргызчалар-биле таймыр ажылдарын чорутуп, социалистик чарыкты организастап туралар. Көдө Советтер, ажыл-агыйларын уауртууга, партия, профсоюзлар организастагы социалистик чарыктын негеделин акылдап кылган болган шаанна-макталын чурум доктааткан.

чорударынын белеткелин акылдап алырга база чоруда берген. Совхоз, колхозтарда эрчи чеди ваннаны септен болган үш чаа ваннаны дериш кылган. Чуудага херектээр эи аймак четчери-биле бар. Мал өмчөлери, зоотехниктер, малчынар чугула-рын шынарчыче оза кичөөгөйни салып, өй-шайда чорудары чугула. Кыргыздын болган чууданы дооскаш, коданнары чугаалактып, бугу малды семиттери районун малчына-рынын, мал ажылынын тускай эртемнигеринин кол сорулгазы ам өл. Көдө Советтеринин куусомнары, оларнын көдө ажыл-агый талазы-биле доктаамал комиссиялары, депутаттар чугула кампания — кыргыздын организастык, бедик шынарлыг эртерир дөш организастык-массалыг ажылды күштеринин чугула.

Районун белеткел конторазынын ажылдакчылары дүк хуузагаларын белеткел ажылы ам дооскан, дүк сугар шоодайлар болган өске-да шарты материаллары, дүк хуузагалар, деңизер ажылчынар четчери-биле бар. Белеткел конторазынын ажылдакчыларынын сорулгазы болза келген дүкту дүргөн, үе-мак дийеи хуузагалары болган. Ажыл-агыйларын, колхозчуларын, акылчыларын кирген дүгүнүч сортап кылганчы, шынарчыне белеткелчилер кичөөгөйни салыры чугула. Кыргызда кампаниязынга белеткелдер бисте ам-даа чедир кылдырмаан чугуадыр хой, оларын дүргөн алып алырга талазы-биле ажыл-агыйларын уауртукчулары, көдө Советтер организастык хемчегтерин алыры негеделин келген. Кыргыздын график-планнары, төлөвири ажыл-агыйларда кылдырган-даа болза, кыргызда пунктуларын астырмаан, кыргызчаларга, кадарчыларга минчага чедир таныштырбаан. График-планны, төлөвири кыргызчалар, кадарчы бугузу билген турарын чедир алып уауртууга. Бир өвөс бо ажылды баш уур организастава болза, чугула кампания уауртукчу, дүккө уауг чидиргени болдурган болур. Партия, профсоюз болган комсомол организастагыларын киржилгени-биле кыргыздага көдө Советтер боттарынын уауртууга кыргызчалар хуузагаларын чедир. Кыргызда кампаниязын үеинде улусчу контроллардын ролю улут, оларнын ажылына Советтер бугу талазын дууламчынын көргүзөр уауртууга.

Улут Октябрийн 50 чылынга төлөпиг ууражыры-биле чоруткан сүт саандазынын конкурзуу ам республиканын сүт-баран фермаларын ажылдакчыларын 1138 кижир кирип турар. Оң иштиде саанчылар 748, инек кадарчылары 182, бригадирлер болган ферма эргедчилери 104, колхозтарын болган совхозтарын зооветеринардакчылары 80, көдө ажыл-агый эргелдеринин тускай эртемнигер 24 кижин.

Эки хой сүтү саап алып сорулга-биле бугу саар коданнарга килограмм сүт буртузун онааштыр 250—300 грамм концентраттар-биле инектерин чемгерери чугула. Чаа төрөн инектерин 12—15 хонган соонда концентраттар-биле чемгерер болган хой сүт саап алып сорулга-биле үстүнде норманы улам көвүдөйр уауртууга. Инектерин кодуунда электро-агрегаттар-биле саары чугула. Инектерин саары, малякты хол-биле саала уезинде саалдын өезинде болган төнүзүлге өмкин массаларын чугула. Инектерин эмгилеринде артка өсөлгү сүт ач уаурун, чамдык 10—12 хуу чедир турар болганда, мас-сажпак турган, ону саап алаа чогуру.

Районун колхозтарынын, совхозунун малчынары күрүгө эит сарларын чартык чыл планын 48 хуу, сүтүнү—64,9 хуу күрүгөткен. Совхоз, колхозтарын коданнарына төрүр 27712 баш хойдан 23746 хураган адыган. Юблөйге алдар болдурган социалистик чарыктын мурнуку олурунда «Кызыл туку» колхоз чоруп турар. Төрүр чүс баш хойга онааштыр 100 хураганын камгалап алган, чартык чылда күрүгөге сүт саар планын күөсүдир четкен болган мал чеди кууруларын сугаттыг 348 гектар чедре тараан.

Бистин совхоз, колхозтарынын ажыл-ишчилери бо чылын 188 тонна дүктү болган 450 кг түзүндөгү чып, бир тонна чөл, куурукту күрүгөге саар хуузагалар алган ажылдагы кирер. 59179 баш хой кыргыздагы кирер болган хойдан ортуума-биле 2 килограмм 525 грамм дүк алып

«Кызыл туку» колхоз кыргызда хой хачылары-биле массалык чоруткан, хуусааны уадып, дүккө уауг чидиргени болдурган. Электри кыргызда аппараттарын долу ажылдар талазы-биле ажыл-агыйларын уауртукчулар, механиктери, зоотехниктери харымсалгалык болур херек. Совхозта болган колхозтарда кыргызда белеткел ажылдарын чоруп турарын талазы-биле район Советинин көдө ажыл-агый талазы-биле доктаамал комиссиязынын хиналазынын түкнелин көдө Советтерин куусомнарын хурааларына болган район Советинин сессия-зынга чугаалак көргөш, белеткел бар чептерин эдеринч хемчеглерин акылдап кылган. Амгы уеде район болган көдө Советтеринин көдө ажыл-агый талазы-биле доктаамал комиссиялары, депутаттар бөлүгери кыргызда белеткелдерин чоруп турарын ургулду хайтаарып, чадарчыларга, зоотехниктерге, механиктерге сумени берип, кыргызчалар-биле таймыр ажылдарын чорутуп, социалистик чарыкты организастап туралар. Көдө Советтер, ажыл-агыйларын уауртууга, партия, профсоюзлар организастагы социалистик чарыктын негеделин акылдап кылган болган шаанна-макталын чурум доктааткан.

Районун белеткел конторазынын ажылдакчылары дүк хуузагаларын белеткел ажылы ам дооскан, дүк сугар шоодайлар болган өске-да шарты материаллары, дүк хуузагалар, деңизер ажылчынар четчери-биле бар. Белеткел конторазынын ажылдакчыларынын сорулгазы болза келген дүкту дүргөн, үе-мак дийеи хуузагалары болган. Ажыл-агыйларын, колхозчуларын, акылчыларын кирген дүгүнүч сортап кылганчы, шынарчыне белеткелчилер кичөөгөйни салыры чугула. Кыргызда кампаниязынга белеткелдер бисте ам-даа чедир кылдырмаан чугуадыр хой, оларын дүргөн алып алырга талазы-биле ажыл-агыйларын уауртукчулары, көдө Советтер организастык хемчегтерин алыры негеделин келген. Кыргыздын график-планнары, төлөвири ажыл-агыйларда кылдырган-даа болза, кыргызда пунктуларын астырмаан, кыргызчаларга, кадарчыларга минчага чедир таныштырбаан. График-планны, төлөвири кыргызчалар, кадарчы бугузу билген турарын чедир алып уауртууга. Бир өвөс бо ажылды баш уур организастава болза, чугула кампания уауртукчу, дүккө уауг чидиргени болдурган болур. Партия, профсоюз болган комсомол организастагыларын киржилгени-биле кыргыздага көдө Советтер боттарынын уауртууга кыргызчалар хуузагаларын чедир. Кыргызда кампаниязын үеинде улусчу контроллардын ролю улут, оларнын ажылына Советтер бугу талазын дууламчынын көргүзөр уауртууга.

Юблөйге бедик кылдыр эки шынарлыг, хой дүктү күрүгөге бөрү дөш районун совхоз, колхозтарынын ажыл-ишчилери, бугу чоңу социалистик чарыктын чалымын улам-на калбарткан.

Юблөйге бедик кылдыр эки шынарлыг, хой дүктү күрүгөге бөрү дөш районун совхоз, колхозтарынын ажыл-ишчилери, бугу чоңу социалистик чарыктын чалымын улам-на калбарткан.

Сүт заводунга кислоталык 17—18—19 хуулан ашпас сүттү дужаар дөш, сүтү шүүрер арыг-лаан соон дарык 7—8 градус чедир соолары чугула. Сүттүн кислоталык нормалдан ажа бергени болганда, өске-да чылдаганаан-биле Таңды, Биш-Хем болган өске-да чамдык районнарын колхозтарынын, совхозтарынын сүт заводунга дужаган сүтүн моок мурнуунда дедир чорудар таваарларга тургулаан болгай. Ийндү күдү хуузагаларын күөсүдир дөш демисепшипаан, эки түнелдерин чедип алганнар.

Эртенниг чеди шак четкелек. Бүдүмчүлүрдә улус чоруп турар апарган. Алачылар бажыныча кады хонганым өрүм-биле ол өйдө стол-вага келдиш. Чүрүм баураа тур-гускулан каан столдар кырында сал-фетга сааннарылган ставанар. Арыг сонга шидерин өттүр өртенги хуу-дун керен өрөл шити улам тода чырынды турган. Кылайтыр чүлүп каан шаланы көөргө, чөөкча таа до-зуван ышкан. Экиг хажымында чунар чер, оон чанында уауг көрү-чүк, аржылк. Каналарда хөөлүг уауг чуруктар. Өрөөдүн дал ортузунда калбак ногаан бүрүлүт мянты тускай турушта олуртуп каан. Уаус чем-пир өрөөдө бар-ла чүдүдөр ол.

— Хүн чурумунда чеди шакта дөш-дир, оон эрте-даа чеменип ал болур-дур, аз?—деп, столоваяны эргелекчи Галина Ивановна Гаври-лоадан сонургадым.

— Оске бугу бүдүрүлгелерде иш-лаш, бисте база план бар. Кол-да чү-ве чемни амдангы, эки шынарлыг, чеменикчилерин хомууду тур-бас кылдыр белеткери болур. Кан-чаар ажылдап келгеннис дугайын моон база көрүп ач болур силер—дөш, Галина Ивановна санла-онналар болган хомуудалар дептерин ап келер. «Эки, амдангы чеменип белеткел турары дөш, четтирди-нис...», «Туранын бо столовая-нын ажылдакчылары келгенгерге

зөдөк-өвилек, столоваянын иштү-кезөдө арыг-шөвөр чидар-дыр, моон сонгаар-даа мычар ажылдарын кол-лективке күөсүдир» дөш бижилге-лерин номчудум.

Продуктуун бар шаа-биле чемин дөшкүнү үргүчү яны-бүрү болду-рун турар бис. Бюдүлдерин хууза-столоваяга кедир кижилерин орту-мак чижээ-биле кылбас болза, ма-ляк келжээк чөм арта бөрү чораян. База бир кол чүве бюдүлдерин шы-нарлыг, чагай амдангы болурунче

кичөөгөйни угландыры чугула — деп, Галина Ивановна уламчылады. Чеменирин бир болган ийи дугайын-ды, есукунар? компот, кисель, шай, хаймындырган сүт дөш, шүптүзү менюда айтыкан. Чамдык черлерге чоругура хой чеменириг чүгө да-зымы бар, азы бар чеменирини шы-нар багай кылдыр белеткелдерин бол-гулаар болгай. Туранын №1 стол-о-вазында ийндү өвөс, поварадар чө-мин үргүчү-ле амдангы кылдыр бел-еткел турар.

Сүтүн арыг болуру, оон кис-лоталыкны хемчөөлү инектерин ажаалдазын, турар чө-рин, кажала-хоранын арыг бай-далын, саанчыларын болган сүт салбырынн ажылдакчыларын-ды хуузагалар арыг-шөвөрүн чү-румнарын салып турарында ка-мааржыр. Сүт кулар сааларын, саала аппараттарын хун бугула эки чүп арыглар херек.

Түннелдер болгаш сорулгалар

Тоңунун район Советинин ийги-сесиясы чоокта чаа болуп эртен. Апыра районун ажыл-иш-чилеринин Совет эрге-чагырга-нын 50 чылынга алдар кылдыр алган социалистик хуузагаларын-ды күөсүдиргенин дугайында ай-тырыгы чугаалашкан. Бо тала-зы-биле райкууском даргазы шп Тамдык-оол дөшгеренч илеткелди кылган.

Сүүр чагайжыдылазынын тала-зы-биле Апас, Ий, Доора-Хем көдө Советтер алаан акылдарын чоруткан. Барык эрге бөрүзү бөштөн эвөөс дос мянты бо чемин олурукан.

Устүнде айттыгачан чедикши-киснер-биле чегерелтир соци-алистик хуузагаларын кууса-денилде уауг чептер барым илеткелчи тодараткан. Күрүпө уауг-дуулам чугула кампания—чакы хову ажылдары оожук темпиги чоруп, техниканын кү-жү бүрүн ажаалташмай турар. Социалистик чары механизатор-лар ортузунда хууза организасты-татынган. Ам уеде малчынар хоюн кыргыры ой келген. Ын-чаа-даа борга белетке компак. Район төвүнде электри станция-зын чамдык техниктиг талазы-нда чептер бар болганын-ды бүдүрүлгелерде болган кол-хозтарын фермаларында меха-низаастаашкы чорбастаан. Ра-

НОМЧУКЧУЛАР ШҮГҮМЧҮЛӨП, САНАЛДАП ТУР

НОГААЛАРГА СУСКҮН ХЕРЕК Бо чылдын май 20-нде үнгөн «Шын» солдуга парлаттыгачан эш М. Любушев «Өргө бөрүзү» ге ногаа, картофель деп чүтүп номчаш. Улут-Хем районун «Күш-ажылдык хосту» колхозу-нун Торгалы болган Жданов аттыг колхозунун Чодураа суур-ларын чуртакчылары боттарынын бажынарын чанында участоктарына картофель, ногаа-лар, чекетер тарып өстүртү ту-рарын дугайын билди алган, магададым. Бо ажылды чуртак-чылары бөрүзү кылган ал болур-ла болгай. Ынчалза-даа бистин «Сүт-Хем» совхозун Ак-Даш суурун-да бо ажылдык чөтөс тургус-туган. Ногааалар, чекетер ку-галын чугаалап туржук, карто-фельди өвөс-ле өргөлөр кижин 15—20-ге чедир орайдагы тур-ган олуртуп ал турар бис. Оон чиддагыны чүдөл дөргө, чур-такчыларын чалгазында өвөс, а сүт чогулда, сүтү июнь 10-дан сонгаар ал турарымын. Сүтүн келер бугаам суурун үстүнде, кууруура, тарва шөдөри тавар-ны эртер, ичичаган ам чуртак-чыларын бажы чанынын учас-токтарын сугтарар «тайы чөк» болуп турар. А херек кырында сүт кызы өвөс, а тарва шөдө-

ри сугтарар сүт бугаларында сиң-май оруктар, ой-кичтерге амылда чок агып чыдар. А чуртакчылар бажынарын чаны-нда тарып алган мянтынын ырак черден сүт ууш, сугтарып келгенер.

Мөң бодалым болза, сүтү чөп амылда, суурун оогордатын эрте сугтарыгына бичилеп бөрү болза чөре ажырас, чүгө дөргө ногааалар, чекетер, карто-фель тарып өстүргени күзөл-дү чуртакчылар суура хой. Со-рулга болза шүптү ө-бүзөлерин өчө хара турарында.

Ферманын оодарында, чөк-камында хен-данаанар чети берген, өң-базы чекетер холуң үнгөн поган ол-еген салгы айы-биле салгынаан, ма-ляктын кандыг дөш, сеерлик-келгенер.

1967 ч. Июнь 4. ШЫН 2-ГИ АРЫН

БИР КӨДЭЭ СОВЕТ БОЛГАН ООҢ ДАРГАЗЫ Монгуш Донушович Даржаа хоюн кижилерин бирээси. Тывага болуп турган болушунунарын дугайы херечи болган киржичин. Оң багыс-ла үжкен чеди чыл дүргүзүндө төрөн чоңунга бараан болуп ажал-дап келген. Мырнын анымадан тура-ла фердаларга удул туржуп, чоңун эрге-чагыргазынын дайын-нары-биле демисежи чораян.

Монгуш Донушович 1930 чылдан бөрү партия келжигүнү. Оң берге бол-ган ууру орукту өрткп, партиянын канды-даа аагаларын ак сепкилдик күөсүдир чораян. Хоочун ажыл-дакчыны Барым-Хемчилте билбес кижир барык чөк.

НОГААЛАРГА СУСКҮН ХЕРЕК Бо чылдын май 20-нде үнгөн «Шын» солдуга парлаттыгачан эш М. Любушев «Өргө бөрүзү» ге ногаа, картофель деп чүтүп номчаш. Улут-Хем районун «Күш-ажылдык хосту» колхозу-нун Торгалы болган Жданов аттыг колхозунун Чодураа суур-ларын чуртакчылары боттарынын бажынарын чанында участоктарына картофель, ногаа-лар, чекетер тарып өстүртү ту-рарын дугайын билди алган, магададым. Бо ажылды чуртак-чылары бөрүзү кылган ал болур-ла болгай. Ынчалза-даа бистин «Сүт-Хем» совхозун Ак-Даш суурун-да бо ажылдык чөтөс тургус-туган. Ногааалар, чекетер ку-галын чугаалап туржук, карто-фельди өвөс-ле өргөлөр кижин 15—20-ге чедир орайдагы тур-ган олуртуп ал турар бис. Оон чиддагыны чүдөл дөргө, чур-такчыларын чалгазында өвөс, а сүт чогулда, сүтү июнь 10-дан сонгаар ал турарымын. Сүтүн келер бугаам суурун үстүнде, кууруура, тарва шөдөри тавар-ны эртер, ичичаган ам чуртак-чыларын бажы чанынын учас-токтарын сугтарар «тайы чөк» болуп турар. А херек кырында сүт кызы өвөс, а тарва шөдө-

ри сугтарар сүт бугаларында сиң-май оруктар, ой-кичтерге амылда чок агып чыдар. А чуртакчылар бажынарын чаны-нда тарып алган мянтынын ырак черден сүт ууш, сугтарып келгенер.

Фермада бугу-ле ажылдары хол-биле кылган турар, механика-ция дугайында чугуалыг уку-кында-даа динчаалар.

Бистин оркестривис

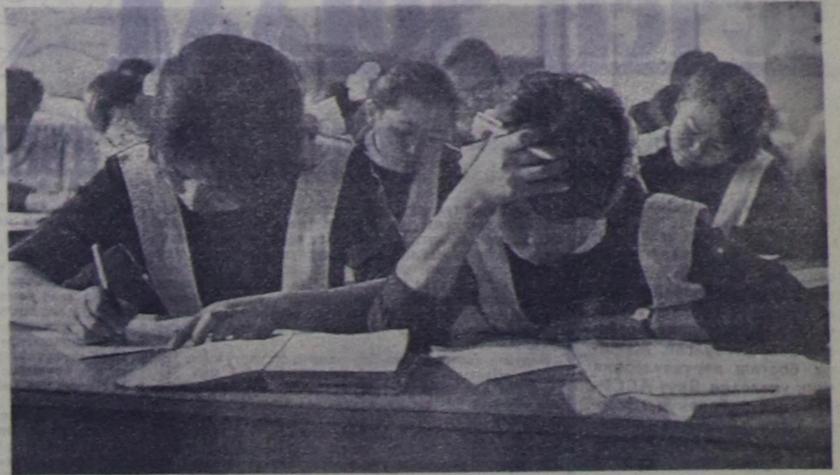
Кымаддын музика үндэстэн... Бистин оркестривис...

республикада ийн дугаар уугуу профессионал коллектив апарган...

биле шагнаан. Ук корүдөгө өнө кирпешени дээн оркестривис ойнакчылары...

Түннелдер үнүп турар

Танды районунун партия организацияларыннан политикалык семинарлар...

Ортукам школанын дооступ үнүрүнүн экзаменери республиканын школаларында хайныккан...

„Самбанын“ аалдап келди

лаакчылар, бөдүнү колхозчулар, эспорчулар, комсомол аймакдакчылары...

Шыңалган аялдар

— Шыңалган аялдар. Муздак аял, Тыяның ичкардагы эспорчулар...

Сотка олурган

— Шолгондон бээр алтын хона бердин. Бажың-балгата чүү-хөөвүтү аялдан каан-дыр сен...

Маадырларның ады читпес

Заддык чырым өшкөн. Хилин көжөгөнүн ийн тазалында алдың ужукур-биле сипилп каан...

ГДР-ниң Даштыкы херектер министрствозунуң удурланышыкыны

БЕРЛИН. (СЭТА). ГДР-ниң КУР-да элчин чериниң аймакдакчыларының дипломаттык бурун эргезин үрзэрин база катап болдуруп...

Республиканың хуну

РИМ. (СЭТА). Июнь 2-де Италия бодунуң национал байыралаан-республиканың тургустунганындан бээр 21 чыл өнө демделген...

Грецияның патриотчу фронтунуң кыйгыры

АФИНЫ. (СЭТА). Грецияның патриотчу фронтунуң политикалчу чорудуу фронтунунуң сөксөдүр болгаш шериг диктатуразына удурланышына каттыгыр деп бугу патриоттары база катап кыйгырып турар...

Чоокку Чөөн чүкте эскалация планы

ВАШИНГОН. СЭТА-ның корреспондентиз В. Петрусенкоуң дахчылы турары болаа. Чоокку Чөөн чүкте хамаарыштыр АКШ-тың амыгы политиказы Вашингтонунуң сөзү биле аймак-херектер кайы хире карышкык болуп турар...

Делегей бо хуннерде

ШААЖЫЛАКЧЫЛАРЫНЫҢ КЕМНИГ ҮҮЛЕГИДГЕРИ. ХАНОЙ. (СЭТА). Америк агрессоорлар бодолгаш оларның муруну-көрий чалчалары «оокургалдыр» дээр боттарының шаажылак хемчеглеринин үезинде муруну-көрий чалчаларына хемчеглеринин үезинде муруну-көрий чалчаларына хемчеглеринин үезинде...

Чөөн Нигерияда чаа чазак

ПАРИЖ. (СЭТА). Чөөн Нигерияда шериг чазаның баштыңы Одумегву Оджукву беш чаа министрстволарын тургускан дугайын чарлаан. Франс Пресс агентствонин корреспондентизинин Ботонудан дыңнатканы-биле алырга, даштыкы херектерин болгаш национал дем каттыктырларының чурттары-биле харылааларының министрствозу чаа тургускан министрстволарының бирөөзи болуп турар...

Нигерияда байд эл

ЛАГОС. (СЭТА). Чөпсөнтүг күштериниң кол команданыкчызының директиваларын баугарып шериг-далай флудунуң команданыкчы шериг-далай флудунуң шөлзөзгөн бугу офицерлеринге болгаш солдаттарына Апапа шериг-далай баазасына доп-доп раан эеп келир деп дужаалды берген. Шериг-далай күштериниң бодунуң бугу составы болгаш Калаварда шериг-далай баазасында хамааты кичирер болгаш албан-хаакчылар июнь 7-де Апапа шериг-далай баазасына база келир журулуң.

МАЛИ. Совет тускай артемиглер республиканың чоңунга уугу дуаламчыны көргүзүп турар. Бамакода ие, чагы камгалаанының төүндө совет эми Галина Кокина ийн чылда аймакдап турар.

